

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

פרשת תרומה

945 הגיליון השבועי לכל יהודי

ב' באדר-א התשס"ה
(11.2.05)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונב

למרות הכול "מרבית בשמחה"

יש בקרבנו גם אנשים אופטימיים. הם רואים את המציאות במלוא חומרתה וסכנותיה, אך מאמינים שמעז ייצא מתוק. בסופו של דבר נצא מחוזקים

השבוע נכנסנו לחדש אדר, ועל כך אומרים חז"ל: "משנכנס אדר מרבית בשמחה". השנה השמחה כפולה—שני אדרים. אלא שהמציאות אינה משמחת כל-כך. כשרואים את המתרחש סביבנו מתבקש לבכות ולא לשמוח.

הטקסים, הנאומים, הצילומים המשותפים, ההבטחות, שחרור המחבלים, העברת השליטה—את כל זה אנחנו כבר מכירים בעל-פה. היו ימים שניסו לעטוף את המהלכים הללו באופוריה; עכשיו לפחות את האופוריה חוסכים מאיתנו. לאיש אין אשליות. הכול יודעים בדיוק לאן כל זה יוביל, ולכן מתחשק לבכות.

התנתקות מהמציאות

וכי מישוה באמת משלה את עצמו שהחלפת אבר-עמאר באבר-מאזן תהפוך את אויבנו ליונים צחורות? וכי דורות שהתחנכו לשנאה יוקדת לעם היהודי, ודור רביעי שגדל על ברכי הג'יהאד ועל רקע ה'שהידים', יהפכו את עורם רק משום שרוצח מתועב אחד הלך מהעולם? הלוא ברור לגמרי שבמקרה הטוב מדובר במהלך טקטי, שנועד לאגור כוח לקראת סיבוב הדמים הבא.

הקשיבו לקולות שבאים משם. אין שום התייחסות ערכית לצורך בשלום, לשלילת שפיכות-הדמים. לא תשמעו אפילו בדל של הצהרה כי רצח אנשים נשים וטף הוא מעשה פסול ובלתי-מוסרי. השפה היא טקטית לגמרי—מה 'מועיל' ומה 'מזיק' למאבק. כרגע הגיעו למסקנה שהטרור 'מזיק למאבק'. ברגע שירגישו שהוא עשוי להועיל, יישלפו מחדש הרובים והטילים, המתאבדים והמטענים. אלא שהסיבוב הבא עלול להיות אכזרי ורצחני פי כמה וכמה.

הציבור יודע זאת, ובכל-זאת שותק. אנשים אומרים 'אין לנו ברירה'. זהו סוג של ייאוש, עייפות, ובעצם כניעה. בהעדר מנהיגות אמיתית, מעודדת ומחשלת, רבים בציבור הרימו ידיים ונכנעו; אין להם עוד כוח להוסיף להיאבק. יש כאן בעצם התנתקות—התנתקות מהמציאות, בבחינת 'יהיה מה שיהיה'.

חלק אחר בציבור, המבין מה צפוי לנו לאחר תקופת הרגיעה (אם תהיה כזאת), מתהלך מודאג ומלא חששות. הוא מבין את המשמעות החמורה של הוויתורים. הוא זוכר מה הייתה תוצאת שחרור המרצחים בפעמים הקודמות—ליבוי הטרור וחזרתם של רבים מהם למעשי הרג ורצח. הוא יודע שתקופת הרגיעה תנוצל לסחיטת ויתורים מירבית מצד אחד, ולבנייה מחדשת של תשתית הטרור מצד שני. הציבור הזה חש כאב, דאגה וחרדה.

החששות והחרדות הפכו רבים וטובים לפסימיים. אנשים שבעבר הקרינו שמחה ואופטימיות, מתהלכים כיום כשמצחם חרוש קמטים ועיניהם אדומות מלילות של נדודי-שינה. הם רואים את הסכנות, מאבחינים את החולשה, והם דואגים וחרדים.

תקווה של אמונה

אולם יש בקרבנו גם אנשים אופטימיים. הם רואים את המציאות במלוא חומרתה וסכנותיה, אך מאמינים שמעז ייצא מתוק. הם מלאי תקווה, שדווקא המפולת הנוכחית תוליד מפנה מהותי, עמוק, פנימי. דווקא לאחר שהדרך השגויה תקרוס ותתמוטט, יבינו רבים בציבור שדרוש כיוון אחר בחינוך, במנהיגות, בהשקפת-העולם וממילא גם במדיניות.

אנו שייכים לבעלי התקווה האופטימיים. אכן, המצב הקיים מדאיג. אמת, המנהיגות הקיימת נגררת לאותה דרך-חתחתים שאת תוצאותיה חשנו היטב בעשור האחרון. אמנם צריך לעשות הכול כדי לעצור את המהלכים המסוכנים, כי בינתיים עלול עוד יהודי לשלם בחייו בגללם. אבל בטוחים אנו שבסופו של דבר נצא גם מהמערכה הזאת מחוזקים.

תשאלו, תקווה זו—על-סמך מה? אין לנו תשובה 'רציונלית'. זו האמונה היהודית, המבוססת על הביטחון בקב"ה. בטוחים אנו ש'לא ינום ולא יישן שומר ישראל', והוא יציל אותנו גם מהסכנות האלה ויביא לנו את הגאולה האמיתית והשלמה. לכן "מרבית בשמחה!"

יש חדש

מהדורת ארה"ב

בשבועות האחרונים החלה להופיע מהדורה מיוחדת של 'שיחת השבוע' בארה"ב, המופצת בקרב ציבור קוראי העברית. עתה אפשר לקבל גיליון מודפס וצבעוני, עם זמני הדלקת הנרות לאזורים שונים ברחבי ארה"ב.

שבת לבוגרי מרוקו

שבת מיוחדת לבוגרי מוסדות חב"ד במרוקו תהיה בע"ה בשבת פרשת ויקרא, זכור, ח' באדר-ב, במלון הכפרי הפץ-חיים. השבת נערכת על-ידי בית-חב"ד המרכזי באר-שבוע ואיגוד בוגרי מוסדות חב"ד בצפון-אפריקה. אורח השבת יהיה הרב יוסף-יצחק מטוסוב, שליח חב"ד בטולוז שבצרפת ובנו של הרב שלמה מטוסוב, משלוחי חב"ד במרוקו. ינעים את השבת הפייטן הנודע ציון אלקובי ובנו ילד-הפלא. במוצאי השבת תהיה סעודת מלווה-מלכה מרכזית, בהשתתפות רבנים נכבדים. טל' 08-6233197.

'הבית היהודי'

בית-דין רבני חב"ד יקיים בשבוע הבא יום-עיון נוסף, והפעם הוא מוקדש לנושא 'הבית היהודי'. יום-העיון יהיה בע"ה ביום חמישי, ח' באדר-א, בכלל 'אור יעקב'—אור זרוע', ברח' הרואה 10 ברחובות, מ-10:30 בבוקר עד 17:30 בערב. יום-העיון נועד לגברים נשואים בלבד. טל' 08-9493176.

יופי של תהילים

אמן היודאיקה אריה גבריאלוב עיצב ספר תהילים כרוך בכסף בעבודת-יד מעוטרת ומאודרת. רעיון למתנה מקורית ולכל מי שרוצה לכבד את ספר התהילים. טל' 03-5787083.

זמני השבוע

ירושלים ת"א	חיפה	באר-שבע	אילת	מירוק
5:07	5:04	5:05	4:51	5:01
6:08	6:03	6:03	6:01	6:02

פקס: 03-9606169

אינטרנט: www.chabad.org.il

דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

נדפס בדפוס יד-החמישה כפר-חב"ד, טל' 03-9600280

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

כשרוצים להעניק, הופכים את הגביע

רעיון זה מסביר גם את כיוון הגביעים במנורה. על המנורה אמרו חז"ל: "לא לאורה אני צריך", אלא "עדות היא לכל באי-עולם שהשכינה שורה בישראל". כלומר, המנורה באה להקרין את האור האלוקי לכל העולם כולו. לכן נקבעו בה הגביעים בכיוון המורה על הרעפת שפע.

להאיר את העולם

כאשר גביע עומד בצורה הרגילה, משמעות הדבר שברצוננו לקבל ולהחזיק את השפע. במצב זה הגביע משמש בית-קייבול, והוא אוצר בתוכו את השפע. אולם כאשר הכוונה היא להעניק את השפע, כי-אז אנו הופכים את הגביע ומוזגים את תוכנו. הגביע ההפוך מסמל אפוא את ההשפעה לזולת.

עניינה של המנורה היה להאיר את העולם באור האלוקי, ולכן גביעיה היו הפוכים, כדי לסמל את עניינה המיוחד, כמקור של שפע אלוקי וברכה לעולם כולו.

(לקוטי שיחות כרך כא, עמ' 164)

העץ למטה וחלקו העליון למעלה. מכאן גם נלמד כלל הלכתי—"כל המצוות כולן אין אדם יוצא בהן אלא דרך גדילתן" (ולכן מי שנטל את הלולב, למשל, במהופך—לא יצא ידי חובתו). מדוע אפוא דווקא הגביעים מוקמו במנורה בכיוון הפוך מ"דרך גדילתן"?

התשובה לשאלה זו קשורה בדבר נוסף שנעשה בבית-המקדש הפוך מהמקובל—החלונות. בדרך-כלל בונים את החלונות צרים מבחוץ ורחבים מבפנים, כדי שהאור הבא מבחוץ יתפשט לשטח רחב יותר בבית. אולם בבית-המקדש נבנו החלונות במהופך—צרים מבפנים ורחבים מבחוץ.

כיוון האור

הסיבה לזה היא, שבית רגיל הוא חשוך והאור מגיע מבחוץ, ולכן החלונות נבנים בדרך שתאפשר להאיר את הבית, ואילו בית-המקדש עניינו שהוא מאיר את העולם שמשביבו, והאור יוצא ממנו החוצה. לכן נבנו החלונות בכיוון הפוך, כדי לסמל עניין זה, שממנו יוצאת האורה לעולם כולו.

מנורת הזהב שהייתה במשכן היו קבועים עשרים ושניים גביעים. כיצד נראו הגביעים? אמרים חז"ל: "למה הן דומין—כמין כוסות אלכסנדריים". מפרש הרמב"ם, ש"כוס אלכסנדר" הוא כוס ש"שוליים שלו צרים". כלומר, אלה כוסות שבסיסן צר ושוליהן רחבים (הכוס עולה ומתרחבת בקו אלכסוני).

ואכן, בציוור המנורה שצייר הרמב"ם הוא צייר את הגביעים כמשולשים, שזה קו המתאר של 'כוס אלכסנדר'. אולם כשמתבוננים בציוור מבחינים בדבר-פלא—הרמב"ם צייר את הגביעים בכיוון הפוך מהמצופה—הבסיס למעלה והפתח למטה. אם נדמה את הגביעים לגביעי יין, הרי הם היו קבועים במנורה במהופך, כשפיהם למטה.

מבנה החלונות

דבר זה מעורר תמיהה: במשכן עצמו מצאנו הדגשה שהדברים יעמדו בכיוון הנכון. למשל, קרשי המשכן היו צריכים לעמוד "דרך גדילתן", כלומר, הקרש היה צריך לעמוד באותו כיוון של צמיחתו, החלק התחתון של

מן המעייין

נושא השבוע: המשכן

אמרת השבוע

כסף טהור

ישבו יחדיו רבי לייב שרה'ס, רבי פינחס מקוריץ ורבי יעקב-שמשון משיפיטובקה. נענו ואמרו: מי שיש לו כסף כשר, ישלחנו להביא 'משקה' להתוועדות'.

אמר הרב משיפיטובקה: "לי יש כסף שקיבלתי בשכר דין-תורה, ופסקתי לאמיתה של תורה".

הגיב רבי פינחס מקוריץ: "אולי אחד מבעלי-הדין לא רצה לתת את חלקו, ושילם רק משום שעמיתו שילם? אבל לי יש כסף שקיבלתי מיהודי שביקשני להתפלל בעדו ותפילתי הועילה".

נענה רבי לייב שרה'ס: "גם זה אינו כסף טהור. אם אותו יהודי היה מתפלל בעצמו אולי היה נושע גם-כן. אבל אני אביא כסף טהור—אלך ואלווה ממישהו, וכסף זה יבוא לידי בכשרות גמורה".

אחד ואחד מישראל, היסוד שלם, זך וטהור, וכל עניין השממה הרוחנית שיש לעיתים בישראל, היא רק ב'בינין' של המקדש הפרטי, אבל היסוד נשאר בקדושתו לעולם.

(היום-יום)

כלים ויריעות

שכינת ה' שוכנת בנשמתו של כל יהודי ויהודי, על-ידי עסק התורה והמצוות, שהם מכוונים כנגד כלי המשכן והיריעות. כשם שהשראת השכינה במשכן הייתה על-ידי כלי המשכן והיריעות, כך השראת השכינה במשכן הפרטי שבכל אחד ואחד מישראל היא על-ידי שני הדברים: 'כלים'—לימוד התורה, 'יריעות'—קיום המצוות.

(תורה אור)

העיקר היופי הפנימי

המשכן היה מהודר מבפנים—הקרשים מצופים זהב, היריעות—תכלת וארגמן, הכלים של זהב. לעומת זאת, מבחוץ כוסה המשכן יריעות עזים פשוטות. להורות כי העיקר הוא היופי הפנימי, ואין להפגין את העושר כלפי חוץ.

(עיטורי תורה)

איפה נמצא הקב"ה

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (שמות כה, ח). שאלו את רבי מנחם-מנדל מקוצק, היכן הוא מקום משכנו של הקב"ה. ענה להם: "בכל מקום שמכניסים אותו". זהו שנאמר "ועשו לי מקדש"—אם פנימיות האדם רצופה אהבת ה' ויראתו, כי-אז "ושכנתי בתוכם" - הקב"ה שוכן בתוכם ממש.

כוח לבצע

"ככל אשר מראה אותך... וכן תעשו" (שמות כה, ט). בשעה שהראה הקב"ה למשה את תבנית המשכן וכליו, נתן לו כוח להביא את מה שראה לידי מעשה בפועל. זהו שנאמר "וכן תעשו"—זוהי נתינת הכוח מלמעלה לכל ישראל, להביא לידי פועל את מה שראה משה. (אדמו"ר הזקן)

היסוד שלם

כשם שמקום המקדש נשאר בקדושתו גם בזמן הגלות, כמאמר חז"ל (שמות רבה): "לעולם אין השכינה זזה מכותל המערבי", שכן החורבן היה רק בבית עצמו—כך המקדש הפרטי שבכל

בן-הזוג האובד

השמחה בבית משפחת רייכנטל רבה. לא בכל יום זוכה משפחה לתרום ספר תורה ולהכניסו לבית-מקדש מעט. וכשמדובר בבית-מקדש מעט דוגמת ה'שטיבלאך' שבשכונת בית-ישראל בירושלים—מקום שבו קול התורה והתפילה מהדהד כל שעות היממה—השמחה גדולה במיוחד.

לחגיגת הכנסת ספר-התורה הגיעו בני משפחת רייכנטל מכל רחבי הארץ, ובראשם האחים ר' גדליה ור' משה, שבלטו בחזותם העממית על רקע קהל המתפללים המקומי, בתלבושתו הירושלמית הטיפוסית.

מה הביא את בני משפחת רייכנטל לבחור מכל בתי-הכנסת בירושלים ומחוצה לה דווקא את ה'שטיבלאך', בית-כנסת שהם-עצמם כמעט אינם מתפללים בו?

החידה גדלה לנוכח העובדה כי בין ספרי-התורה שהוצאו מארון-הקודש, כדי להקביל את פני הספר החדש, יש כבר אחד שעל 'עצי-החיים' שלו חרות שם-המשפחה 'רייכנטל'.

סיפורם של שני ספרי-תורה אלה מחזיר אותנו ארבעה דורות וכמאה ועשרים שנים לאחור.

ר' גדליה וזוגתו מרת מלכה-רבקה רייכנטל היו תושבי העיר מזריטש. עיר זו, שנתברכה בתעשייה מפותחת, סיפקה פרנסה ברווח לרבים מתושביה, ובכללם לבני הזוג רייכנטל.

זמן-מה לאחר 'פרעות קישניב' החליטו השניים כי די להם לגור בין גויים שונאי-ישראל וכי הגיעה השעה לעלות לארץ-ישראל. כשגמלה בליבם ההחלטה, ברור היה להם כי עמם יחד יעלו ארצה גם שני ספרי-תורה שהיו בבעלותם.

באותה עת יצאה עוד קבוצה של יהודים ממזריטש, בדרכה לארץ-ישראל. בני קבוצה זו התפזרו בארץ והיו בין מקימי אילת-השחר, זיכרון-יעקב ויישובים נוספים. בני הזוג רייכנטל לא היו שותפים בקבוצה זו, ועשו את דרכם רצופת הקשיים והסכנות לבד.

בהגיעם לחופי הארץ נטעו את אוהלם ברמלה, והיו למעשה המשפחה היהודית הראשונה

המשכן הנצחי

בית-המקדש הראשון והשני חרבו ואינם, אולם המשכן שעשה משה רבנו במדבר קיים קיום נצחי. כשיבוא משיח-צדקו יתגלה המשכן. הגמרא (סוטה ט, סוף ע"א) אומרת: "משנבנה מקדש ראשון, נגנז אוהל-מועד, קרשיו, קיסיו ובריחיו ועמודיו ואדניו".

על השאלה היכן נגנז, משיבה הגמרא: "תחת מחילות של היכל". כך גם מפרשת הגמרא (יומא ע"ב, א; סוכה מה"ב) את הפסוק (שמות כו, טו) "עצי שיטים עומדים": "שמה תאמר אבד סבון ובטל סיכון, תלמוד-לומר 'עומדים', שעומדים לעולם ולעולמים".

מדוע דווקא המשכן קיים לנצח? שתי תשובות משיבים חז"ל. תשובה אחת (בתנא דבי אליהו רבה ספ"ה): "מפני שעשאוהו הכשרים בנדבת ליבם, וקשה לפני הקב"ה להפסיד כל מה שעשו הכשרים בנדבת ליבם, ולעתידי יבוא הקב"ה וישרה בתוכו כמידה הראשונה". תשובה שנייה ניתנת בגמרא (סוטה שם), והיא מבוססת על כך שהמשכן נעשה על-ידי משה רבנו, ומכיוון שכך, המשכן נצחי, שכן מעשיו של משה נצחיים.

האמת הנצחית

הקשר בין משה רבנו לנצחיות נובע מכך שמה רבנו נקרא 'עבד נאמן' ("בכל ביתי נאמן הוא", בהעלותך י"ב). מהותו של 'עבד' כזה היא, שאין לו שום מציאות משל עצמו, וכל מציאותו היא מציאות האדון. לכן הדין הוא "מה שקנה עבד קנה רבו", שכן פעולת העבד אינה מתייחסת לעצמו אלא היא פעולתו של האדון ממש. לכן פעולותיו של משה רבנו הן פעולותיו של הקב"ה, וכשם שהקב"ה נצחי ומעשיו ידיו נצחיים, כך גם מעשיו ידיו של משה עבדו נצחיים הם (ליקוטי-שיחות כרך טז, עמ' 469).

התמסרותו המוחלטת של משה רבנו לקב"ה מתבטאת גם בכך, שעבד את עבודתו מתוך מסירות-נפש מוחלטת, עד שהיה מוכן למסור את כל-כולו, ואפילו את שמו שבתורה, למען עם-ישראל. לכן זכה שמעשיו נצחיים, שכן מסירות-נפש היא למעלה מכל שינוי, הן של זמן והן של גורמים מפריעים (ליקוטי-שיחות כרך לג, עמ' 129).

דבר נוסף שמאפיין את מהותו של משה רבנו היא מידת האמת, וכפי שנאמר (תנחומא שמות כח): "אמת זה משה". אין הכוונה חלילה שאצל שאר צדיקים היה דבר לא-אמיתי; כל הצדיקים עבדו את ה' באמת, ופעולותיהם היו אמיתיות. אלא שזו לא הייתה האמת השלמה, החובקת-כול, אלא אמת שמייצגת פן מסוים של המהות האלוקית.

מעלתו של משה הייתה, שבו האירה האמת האלוקית השלמה והנצחית, שלמעלה משינויים. על דרגה זו נאמר: "ואמת ה' לעולם". כלומר, דרגה זו של אמת ה' קיימת לעולם ואין בה שום שינוי. לכן זכה משה שגם מעשיו נצחיים.

משה רבנו קיים לעד

יתרה מזו: לא זו בלבד שמעשיו של משה נצחיים, אלא אף הוא-עצמו נצחי וקיים לעד. על כך אמרו חז"ל (סוטה י"ג, ב): "לא מת משה... מה להלן עומד ומשמש, אף כאן עומד ומשמש". ולכאורה מה החידוש בכך? הלא כל הצדיקים חיים וקיימים במדומים ועולם בעילוי אחר עילוי? אלא החידוש הוא, שכל הצדיקים אכן חיים במציאות הרוחנית, הנשמית, ואילו בעולם הזה הגשמי הם חסרים. לעומתם, משה רבנו חי גם במציאות הגשמית של העולם הזה.

חז"ל אומרים (תיקוני-זוהר ת"ט): "אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא". כלומר, נשמתו של משה רבנו מתלבשת ב"חכמי הדור, עיני העדה" שבכל דור ודור (תניא פרק מב), ובמיוחד בנשיא הדור, שעליו נאמר (בראשית-רבה פרשה נו, ז): "אין דור שאין בו כמשה". ומכיוון שנשמת משה מתלבשת תמיד באדם גשמי בעולם הזה, הרי שהוא "לא מת" והוא חי וקיים לנצח (לקוטי שיחות כרך כו, עמ' 5 ואילך).

שהתיישרה בסביבה ערבית זו. עד מהרה נעשה ביתם בית פתוח לרווחה לכל עובר, אורח ונוקד. ר' גדליה הקים את קו העגלות הראשון שנע בין רמלה לירושלים.

כעשרים וחמש שנים לאחר מכן

(בשנים תר"ס-ע) עברו בני הזוג רייכנטל לירושלים. את ביתם הקימו בשכונת 'שערי פינה', הצמודה ל'בית ישראל'. הייתה להם רפת וגם טחנת קמח, ומלכה-רבקה הפעילה בביתה כעין בית-תמחוי לנוקקים. עם

הגיעם תרמו את שני ספרי-התורה שלהם לבית הכנסת המרכזי בשכונה, הלא הוא ה'שטיבלאך'.

מאז, כאמור, חלפו שנים רבות. ר' גדליה ורעייתו הלכו לעולמם והניחו צאצאים. האחים ר' גדליה ור' משה, לצד אחים ואחיות נוספים, הם ניניהם. הסיפור על זקניהם שעלו לארץ במסירות-נפש ובאמתחתם שני ספרי-תורה, עבר במשפחה מדור לדור.

כשהיו צאצאים רוצים 'לגעת' בהיסטוריה המשפחתית שלהם, היו באים להתפלל ב'שטיבלאך' בימים של קריאת התורה. דבר אחד העיב היסטוריה זו—בתוך ארון-הקודש, בין ספרי-התורה, נמצא רק ספר-תורה אחד של משפחת רייכנטל. השני נעלם!

בני המשפחה, שידעו בבטחה כי שני ספרי-התורה תרמו זקניהם ולא אחד, הציקו בעניין לגבאי ה'שטיבלאך', אך הללו משכו בכתפיהם. ובאמת, מי יכול לדעת מה עלה בגורלו של ספר-התורה שהובא ארצה לפני שני יובלות ומחצה?

יום בהיר אחד, לפני זמן לא-רב, נפתרה החידה. כמה מספרי-התורה של ה'שטיבלאך' בלו מיושן ונפסלו. באי בית-הכנסת, שבו מניין רודף מניין, סבלו ממחסור בספרי-התורה. ברוב מצוקתם החליטו הגבאים לפנות אל חדר-הגניזה ולבדוק מחדש את כל ספרי-התורה שהוצאו במשך השנים מכלל שימוש.

והנה לפתע נמצא ספר-התורה השני, שהובא על-ידי ר' גדליה וזוגתו מרת מלכה-רבקה. שם המספחה התורמת—רייכנטל—עדיין התנוסס לתפארה על 'עצי-החיים' שלו. לאחר חיפוש קצר הצליחו הגבאים לאתר את צאצאי התורמים וליידע אותם על התגלית.

משפחת רייכנטל הנרגשת התגייסה למשימה—להשיב עטרה ליושנה—ונשאה בהוצאות תיקונו של ספר-התורה הישן. וכך, לפני כמה חודשים, נחוגה ברוב פאר והדר הכנסתו השנייה של ספר-התורה העתיק לארון-הקודש של ה'שטיבלאך'.

למתפללי המקום נוסף אפוא ספר-תורה, לבני משפחת רייכנטל נפתרה החידה, ואילו לספר-התורה הכשר-שתלאות הזמן גזרו עליו ניתוק ובדידות—הושב סוף-סוף בן-הזוג שעשה עמו את הדרך הארוכה ממזריטש לירושלים.

(תודתנו למספר הסיפור ר' משה רייכנטל—קריית-היובל, ירושלים)

הקברניט החסיד

המתפללים, בעלת-שובה, הזמינו לסעודת שבת בביתו. שם גם הכיר את רעייתו לעתיד, נטלי-שרה, בתם של המארחים. באותו זמן לא הייתה שותפה לחזרה בתשובה של הוריה, אך מצאה שפה משותפת עם הטייס היהודי הצעיר.

ההחלטה: שמירת שבת

לאחר שהקשר ביניהם העמיק והם כבר עמדו להתחתן, קיבלו דוד ונטלי-שרה החלטה להקים בית מסורתי. במרכז החלטה זו עמדה שמירת השבת— עניין לגמרי לא-פשוט לגבי דוד. הוא נאלץ לגייס הרבה מאוד תעצומות-נפש כדי לעמוד בהחלטה. ההתקשות על השבת עוררה אותו לקיים מצוות נוספות, בבחינת "מצווה גורת מצווה".

לבני הזוג פרייס שלוש בנות—רבקה, חנה ויהודית— הלומדות בבית-ספר חב"ד בפריס. נטלי-שרה היא כיום חוקרת במכון הממשלתי לאנרגיה אטומית. דוד אומר בחייו שאין הרבה יהודים במקצוע הטיס בכלל, אך להערכתו הוא "הטייס היחיד בעולם שהוא שומר-מצוות וגם חסיד".

פרייס: ללמוד חת"ת בתא בקברניט

נכנסו אל הרבי ל"יחידות", ולאחר שהשיב לשאלות האם, פנה לדוד ואמר לו: "עליך ללמוד שולחן-ערוך".

זמן להתבונן

דוד חזר לבית-הספר הציבורי שבו למד בפריס ולמסלול החיים החילוני. כשהתבגר פנה לבית-הספר הגבוה לתעופה בטולוז. הוא עבר את המבדקים בהצלחה ונכנס למסלול ארוך וקשה של לימודים. לאחר חמש שנות לימוד החל לשמש טייס-משנה, ולאחר אלפיים שעות תעופה קודם לדרגת קברניט. הוא טס בקווים ארוכים מאוד, שבהם היה לו "הרבה זמן להתבונן בבריאה המופלאה של הקב"ה", כדבריו.

שבת אחת נכנס ל"בית ליובאוויטש" בפריס. אחד

שעה חלפה מאז המריא מטוס חברת התעופה הצרפתית סטאר-איירליינס מנמל התעופה שארל-דה-גול בפריס. הטיסה לסנגל שבאפריקה התנהלה למישרין. הוא החליט שזה הזמן לצאת להפסקה קצרה. הוא הוציא מתיקו את ספר החת"ת (חומש, תהילים ותנ"א). את התהילים היומי כבר אמר בבוקר, לאחר התפילה, וכעת עליו להשלים את השיעורים היומיים בחומש ובתנ"א. לאחר כרבע שעה של לימוד השיב את הספר לתיק. ידו נשלחה לעבר אחד הכפתורים והוא הכריז ברמקול: "בוקר טוב לכם נוסעים יקרים, כאן הקברניט דוד פרייס. אני מקווה שאתם נהנים מהטיסה...".

את דוד פרייס (42) פגשנו בבוקר שערך בבית חברים בכפר-חב"ד. על ראשו כיפה שחורה גדולה, זקנקן קטן מעטר את סנטרו המחודד ויציציות משתלשלות מחגורת מכנסיו. בליבו הוא כבר חסיד חב"ד. אי-אפשר להתעלם מהחיך הנצחי על שפתיו ומהאבנט ('גארטל') שהוא מחזיק בכיס חליפתו וחוגרו בזמני התפילה.

רצה להיות אסטרונוט

הזיכרון הראשון שיש לדוד מעולם התעופה הוא מגיל שש. הוא התגורר עם הוריו בפריס. לילה אחד העירו אביו, רופא שיניים במקצועו, לצפות בשידור נחיתת האדם הראשון על הירח. "הוקסמתי מהעניין ומאז התחלתי לחלום על תעופה. רציתי להיות אסטרונוט, אבל הבנתי שעלי להיות מעשי יותר ולהסתפק במטוס רגיל", הוא מספר.

בעקבות היכרות של אימו עם חסידי חב"ד בפריס החלה להתקרב ליהדות. קרוב לבר-מצווה שלו לקחה אותו לביקור בחצר הרבי מליובאוויטש. דוד ואימו

בריאות עם סיעוד בחבילה אחת!

המבצע כולל: תוכנית סיעודית לכל אחד מבני הזוג, ובנוסף ניתוחי השתלת איברים בחו"ל, התרופות היקרות שאינן כסל הבריאות, טיפולים מיוחדים בחו"ל, עזרה ראשונה לכאבי שיניים, ביטוח רופא 24 שעות וייצוג רפואי טלפוני חינם.

עדיין במחירים הישנים

קבוצת גפן - המבטחת המורשת של הציבור הדתי

1800-39-33-39

ספר שמוכרחים לקרוא

נשמה עם עצמה

סיפורם המרתק של בני-ישיבה, היוצאים למסע-רוחני בחיפוש דרך רוחנית בעבודת ה'. במהלך המסע הם מתלבטים בשאלות קשות ומגלים עולמות קסומים.

ספר מסעיר, מחדש ומעורר מחשבה מאת **מנחם ברוד**

הפצה: 'יודאיקה', 03-9606120

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

תאריכים באדר

שאלה: כשיש שני אדרים, מה דינם של תאריכים שנקבעו בחודש אדר בשנה רגילה?

תשובה: יש הפרש של כאחד-עשר יום בין שנים-עשר חודשי הלבנה (שהם שנה בלוח העברי) שנת השמש. הפרש זה עלול לגרום לכך שחג הפסח יזוז אט-אט לתוך החורף, ואילו התורה הורתה לחגוג אותו בחודש האביב. על-כן נקבעת אחת לכמה שנים 'שנה מעוברת', בעלת חודש נוסף-חודש העיבור, בן שלושים יום. חודש זה מתקן את ההפרשים שנוצרו בין שנת הלבנה לשנת החמה. החודש הנוסף הוא אדר-ראשון (אדר רגיל ואדר שני הם בני 29 יום).

סתם אדר בלשון בני-אדם, כגון בכתבת שטרות וגיטין, נגדרים ושבויות ובשכירות בתים (כשקבעו דבר-מה באדר)—על-פי רוב הפוסקים, זהו אדר

ראשון. ויש שחששו לדעת הרמב"ם שהוא אדר שני.

יום-השנה (יארצייט) לאדם שנפטר באדר בשנה רגילה—הספרדים מציינים אותו באדר-שני, והאשכנזים באדר-ראשון; ויש נוהגים בשניהם.

בדברים שנמדדים לפי שנים, חודש העיבור נכלל בשנה החולפת, ואנו רואים באדר שני את החודש שסוגר את השנה. גם בעניין הגעת בן ובת לגיל מצוות, ממתינים תמיד עד שנשלמת 'שנה תמימה', כלומר עד אדר שני.

מי שנולד באדר רגיל, כדאי שינהג את מנהגי יום-הולדת בשני האדרים.

מי שנשבע או נדר לעשות דבר-מה בחודש העיבור, חייב לעשות זאת באדר ראשון, שהוא החודש הנוסף.

מקורות: צווינו באנציקלופדיה תלמודית ערך 'אדר'. ועיין ליקוטי-שיחות כרך טז, עמ' 349; כרך כא עמ' 317.

פותחים את ספר שמות עם "שולחן שבת"

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המוכרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ולא תוספת דמי משלוח): 'יודאיקה', 1-700-704120

